

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.416/2015/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a **felszámoló szervezet neve** felszámoló **felszámoló szervezet székhelye** által meghatalmazott dr. Budai Zoltán ügyvéd által képviselt **felperes neve Kft. „f. a.” felperes székhelye** székhelyű felperes által – a dr. Kelemen Tamás ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve, székhelye** I. rendű, a Dr. Kiss Zoltán ügyvéd által képviselt **II. rendű alperes neve, székhelye** II. rendű, dr. Madák László ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve, székhelye** III. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelensége iránti perében a Szegedi Törvényszék 2015. május hó 18. napján kelt 11.G.40.135/2014/15. sorszámú ítélete ellen a III. rendű alperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti és azt **helybenhagyja**.

A le nem rótt 668.000,- (Hatszázhatvannyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a III. rendű alperes köteles az államnak külön felhívás szerint.

Kötelezi III. rendű alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000,- (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A III. rendű alperes 2013. január 10. napján került bejegyzésre a cégnyilvántartásba, egyetlen tagja az **külföldi cég neve** cég. Ügyvezető igazgatója 2013. június 28. napjától **személy 1. neve** aki ezt megelőzően a felperes alkalmazásában állt operatív igazgatóként 2012-2013. években.

A felperes, mint eladó és III. rendű alperes, mint vevő között gépjármű adásvételi szerződések jöttek létre. A 2013. április 30. napján kelt szerződés szerint felperes az **1. forgalmi rendszámú** Volvo S40 típusú gépjárművet 3.000.000,- Ft, a 2013. május 10. napján kelt szerződés alapján a **2. forgalmi rendszámú** Ford Mondeo típusú gépjárművet 1.000.000,- Ft és az **3. forgalmi rendszámú** Opel Zafira típusú gépjárművet 1.800.000,- Ft, valamint a 2013. június 06. napján kelt szerződés szerint az **4. forgalmi rendszámú** Ford Focus típusú gépjárművet 150.000,- Ft, a **5. forgalmi rendszámú** Volvo S60 típusú gépjárművet 1.300.000,- Ft és a **6. forgalmi rendszámú** Ford Mondeo típusú gépjárművet 1.100.000,- Ft vételárért értékesítette III. rendű alperesnek. A 2013. április 30. napján kelt szerződésben a III. rendű alperes vállalta, hogy a szerződés aláírását követő 60 napon belül, míg a 2013. május 10. napján kelt szerződések vonatkozásában a szerződés aláírását követő 8 napon belül átutalással, a 2013. június 06. napján kelt szerződések tekintetében a szerződés aláírását követő 15 napon belül köteles a vételárat kiegyenlíteni. A birtokbavételről a szerződő felek akként állapodtak meg, hogy a 2013. április 30. napján kelt adásvételi szerződéssel értékesített gépjármű a teljes vételár kifizetésekor, míg a többi szerződés szerint a gépjárművek a szerződés aláírását követően kerülnek a vevő birtokába.

A felperes ügyvezetője – majd 2015. április 1. napjától a III. rendű alperes jogi igazgatója – **személy 2. neve** 2013. július 08. napján kelt és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Csongrád Megyei Adóigazgatóságához írt kérelmében előadta, a III. rendű alperes a felperes alvállalkozója volt, a felperesnek tartozása állt fenn, és e tartozások csökkentése miatt jöttek létre az adásvételi szerződések azzal, hogy a gépjárművek tulajdonjoga a szerződéskötéssel egyidejűleg szállt át a vevőkre. A vételár kiegyenlítése beszámítással történt.

A Szegedi Törvényszék a 2013. augusztus 12. napján érkezett kérelem alapján a felperes fizetéseképtelenségét megállapította és elrendelte felszámolási eljárása főeljáráskénti lefolytatását. A felszámolás kezdő napja 2014. január 21. A III. rendű alperes a felperes felszámolási eljárásába hitelezőként nem jelentkezett be. A felperes ügyvezetője nem adta át a felszámoló részére az adós tevékenységet lezáró mérlegét, beszámolót és vagyonleltárt, az átadott iratanyagok rendezetlenek, ellenőrzésre alkalmatlanok, azok a 2012-2014. évet nem érintik.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-budapesti Adóigazgatósága Végrehajtási Osztálya 2014. április 9. napján kelt és április 15. napján érkezett leveléből szerzett tudomást a felperes felszámolója a gépjárművek értékesítéséről.

A felszámoló 2015. március 16-i fordulónappal felszámolási közbenső mérleget terjesztett elő a felszámoló bíróságnál. Abból és az ahhoz kapcsolódó szöveges jelentésből megállapítható, hogy a felperes felszámolási eljárásába 67 hitelező jelentett be határidőn belül és 4 hitelező 40 napon túl, de 180 napon belül hitelezői igényt. A határidőn belül bejelentkezett hitelezők közül 40 munkavállaló. Az összes hitelezői igény 1.128.059.948,- Ft, 71.103,07 USD és 55.650,60 €. A 40 napon belül bejelentett hitelezői igények közül „a” kategóriába sorolt 115.256.348,- Ft. A felszámolási eljárás során a felszámoló értékesítette az adós vagyonát, a zálogjogos hitelezővel elszámolt, részére 224.435.324,- Ft-ot fizetett ki.

A felperes 2014. június 04. napján érkezett módosított keresetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze a III. rendű alperest az **1.**, a **2.**, az **3.**, az **4.**, a **5.** és a **6.** forgalmi rendszámú gépjárművek kiadására.

A III. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a gépjármű adásvételi szerződések érvényesek, és a gépjárművek már nem állnak a tulajdonában. A 2013. április 30. és 2013. május 10-i adásvételi szerződések vonatkozásában a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja nem alkalmazható, a többi adásvételi szerződés esetében a gépjárműveket könyv szerinti értéken vásárolta meg, ezért az adós vagyonában csökkenés nem következett be.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a III. rendű alperest, hogy 15 napon belül adja ki az **1.** forgalmi rendszámú gépjárművet 3.000.000,- Ft, a **2.** forgalmi rendszámú gépjárművet 1.000.000,- Ft, az **3.** forgalmi rendszámú gépjárművet 1.800.000,- Ft, az **4.** forgalmi rendszámú gépjárművet 150.000,- Ft, a **5.** forgalmi rendszámú gépjárművet 1.300.000,- Ft és a **6.** forgalmi rendszámú gépjárművet 1.100.000,- Ft értékben a felperesnek. Megállapította, hogy a felperes keresete a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti határidőben érkezett a bírósághoz. A keresetet a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján alaposnak találta. Megállapította, az adásvételi szerződésekben III. rendű alperes kötelezettséget vállalt a vételár megfizetésére, azonban kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy erre milyen módon került sor. A felperes ügyvezetője által az adóhatósághoz írt levélből az a következtetés vonható le, hogy a III. rendű alperes a vételárát a felperessel szemben fennálló követelésébe beszámította. Felhívás ellenére nem igazolta, hogy a gépjárművek vételárát kiegyenlítette és azt sem, amennyiben az beszámítással történt, annak mi volt a jogalapja, teljesítési határideje és összegszerűsége. Mivel a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében írtakra történt figyelmeztetést követően sem tett eleget ezen kötelezettségének, ezért megállapította, hogy a vételárak kiegyenlítése beszámítással történt. A felperesnél vagyonsökkenés következett be, mert a gépjárművek vételárát könyv szerinti érték alapján határozták ugyan meg, azonban a Cstv. az adós aktív, a hitelezők kielégítésére alkalmas vagyonát védi, a gépjárművek értékesítésével pedig a felperes aktív vagyona csökkent. Utalt arra, hogy a vagyonsökkenés akkor is megvalósulhat, ha a

vagyon csökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések is megszűnnek (BDT 2011.2474.). A felperes ügyvezetője adóhatósághoz írt leveléből megállapíthatóan a felperesnek 2013. évben több, különböző gazdálkodó szervezet és munkavállaló felé állt fenn tartozása. A bejelentett hitelezői igények összege az 1.000.000.000,- Ft-ot meghaladja. Ebben a helyzetben felperes a vagyontárgyai átadásával próbálta tartozásait csökkenteni, azonban míg egyes hitelezők követeléseit részben, vagy egészben kielégítésre kerültek, addig a további hitelezők kielégítési alapját elvonta. A III. rendű alperes felhívás és figyelmeztetés ellenére azt sem jelölte meg, hogy milyen követelése állt fenn a felperessel szemben, az milyen jogviszonyból származott, mekkora volt annak összege, azaz ha a felszámolási eljárás során kellett volna azt érvényesíteni, az milyen kategóriába sorolható. Önmagában az „a” kategóriás munkavállalói igények összege meghaladja a 100.000.000,- Ft-ot, ezért feltételezhető, hogy a III. rendű alperes követelése a felszámolási eljárás során nem került volna kielégítésre. **személy 1. neve** korábban a felperes munkavállalója volt operatív igazgatói beosztásban és a perrel érintett ügyletkötéseket követő rövid időn belül a III. rendű alperes ügyvezetőjévé vált. Ezekből arra a következtetésre jutott, a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult és erről a III. rendű alperes tudott, illetőleg tudnia kellett. A gépjármű adásvételi szerződéseket felperes felszámolója a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján alapos okkal támadta meg, azok érvénytelenek, ezért a Cstv. 40. § (1a) bekezdés 2. fordulója alapján az eredeti állapot helyreállításáról rendelkezett. Kötelezte III. rendű alperest a gépjárművek kiadására, függetlenül attól, hogy arra hivatkozott, a gépjárművek már nincsenek birtokában, mert azt felhívás és figyelmeztetés ellenére sem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a III. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatásával a kereset elutasítását. Álláspontja szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételek fennállása nem bizonyított. A megtámadott szerződések következtében a felperes vagyona nem csökkent, mert a szerződések „beszámítás útján történő teljesítéssel” visszerhesek voltak, a gépjárművek valós piaci értékét tartalmazták, és a gépjárművek tulajdonjogát a vételár kifizetését követően szerezte meg. A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti további feltételek fennállása vonatkozásában az első fokon lefolytatott bizonyítási eljárás érdemi tény nem tárt fel. Az elsőfokú bíróság **személy 1. neve** személyében találta meg azt az indokot, amelyből következtetett mind a felperes, mind III. rendű alperes tudattartalmára, ami azért téves, mert **személy 1. neve** a perrel érintett adásvételi szerződések megkötésében nem vett részt. A szerződéseket felperes nevében **személy 2. neve**, a III. rendű alperes részéről pedig **személy 3. neve** ügyvezető írták alá. Nem állt rendelkezésre az elsőfokú eljárásban bizonyíték a felperes szándékára vonatkozóan, és ezen túl a III. rendű alperes tudattartalmának feltárására az elsőfokú eljárás során bizonyítási eljárás nem folyt. Azt pusztán annak alapján megállapítani, hogy a megtámadott adásvételi szerződések megkötését követően olyan személy vált ügyvezetővé, aki korábban a felperesnek is munkavállalója volt, téves következtetés.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú eljárásban három alperes vett részt; az I. rendű alperessel felperes egyezséget kötött, a II. rendű alperes vonatkozásában pedig a per szünetelésére került sor. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelmet nem merítette ki, csupán a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet bíralt el érdemben, emiatt a Pp. 213. § (2) bekezdése szerint részítéletet kellett volna hoznia. Az ítéletábra ezért az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, és a másodfokú eljárásban kizárólag a III. rendű alperes vonatkozásában – részítélettel – került elbírálásra a felperes keresete.

Az elsőfokú bíróság egyebekben döntésében a tényállást helyesen állapította meg, abból levont jogkövetkeztetéseivel és annak indokaival az ítéletábra egyetért.

A felperes keresetében megjelölt és az elsőfokú bíróság által érdemben elbírált Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerint a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított egy éves jogvesztő határidőn belül a hitelező – vagy az adós képviselőjében a felszámoló – a bíróság előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 5 éven belül és azt követően megkötött, az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányul és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett.

Az e törvényhely szerinti feltételek fennállását a perben a felperesnek kellett bizonyítania (Pp. 164. § (1) bekezdés), amely a III. rendű alperes fellebbezésében kifejtett álláspontjával ellentétben sikeres volt.

Elsőként vizsgálni kellett, hogy a gépjármű adásvételi szerződések következményeként az adós vagyonában csökkenés bekövetkezett-e. Az egységes bírói gyakorlat szerint a vételár beszámítás útján történő kiegyenlítésével az adós aktív, a hitelezők kielégítésére szolgáló likvid vagyona csökken. A Cstv. ugyanis az adós aktív, a hitelezők kielégítésére alkalmas vagyonát védi, a perbeli gépjárművek felperes általi értékesítésével ez az aktív adósi vagyon csökken. A vagyoncsökkenés a bírói gyakorlat szerint megvalósul akkor is, ha a vagyoncsökkenéssel járó ügylet (szerződés) eredményeként egyes hitelezői követelések is megszűnnek (BDT 2011.2474.).

A hitelezők kijátszása is megállapítható a rendelkezésre álló adatok alapján. A hitelező a beszámítással teljes követeléséhez jut hozzá, míg a többi hitelező csak részben, vagy egyáltalán nem. A felszámolási eljárásban ugyanis a bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítése az adós vagyonából csak a Cstv. 57. §-a által meghatározott sorrendben lehetséges (BDT 2010.122.). A felperes, mint adós magatartása tehát a vagyonába tartozó gépjárművek III. rendű alperes részére történő értékesítésével a hitelezők kijátszására irányult, és bár a szerződéskötés időpontjában a felperes még nem állt felszámolás alatt és a Cstv. 57. §-ában foglalt rangsor valóban csak a felszámolási eljárás során bejelentkezett hitelezők kielégítési sorrendjének megállapításra szolgál, azonban éppen a hitelezői érdekek védelmében, a Cstv. 40. §-a a jogszabályban meghatározott visszamenőleges határidőn belül lehetőséget biztosít az ezen időtartam alatt kötött szerződések megtámadására, ha valamely hitelező követelése teljes összegben kiegyenlítésre kerül vagy nagyobb összegben kerül kiegyenlítésre, mint a felszámolási eljárás során azonos csoportban található hitelezők követelése.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes szándékáról a III. rendű alperesnek tudnia kellett, mert erre a rendelkezésre álló körülményekből kétséget kizáróan következtetni lehet. A III. rendű alperes 2013. január 10-én került bejegyzésre a cégjegyzékbe és egyetlen tagja a brit cég, a III. rendű alperes ügyvezetője 2013. június 28-tól az az **személy 1. neve** aki ezt megelőzően a felperes munkavállalójaként operatív igazgatója volt. A felperes és a III. rendű alperes közötti szerződések megkötésére a 2013. április-júniusi időszakban került sor. Ezeket a körülményeket – figyelemmel a személyes összefonódásra – összevetve megállapítható, hogy a III. rendű alperesnek legalább tudnia kellett arról, hogy a beszámítással a többi hitelező igényének kielégítését hiúsítja meg részben vagy egészben.

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli szerződések a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi feltételek megvalósulása folytán érvénytelenek. A Cstv. 40. § (1a) bekezdésének rendelkezése szerint a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a felszámoló

kérheti az eredeti állapot helyreállítását és a vagyontárgyra a vagyontárgy elidegenítését követően alapított és közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jog törlését is.

A felperes által a keresetben kért eredeti állapot helyreállítása ugyanakkor az érvénytelenség nem elsődleges és nem is egyedüli jogkövetkezménye. A Ptk. 237. § (1) és (2) bekezdése szabályozza az érvénytelenség jogkövetkezményeit. Az (1) bekezdés a szerződés felszámolását, olyan helyzet megteremtését célozza, mintha a szerződés eredetileg sem jött volna létre. Ennek jogi eszköze az eredeti állapot helyreállítása (in integrum restitutio). Ha pedig ez nem lehetséges, a (2) bekezdés első fordulata szerint a szerződésnek a határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítása és jövőre szóló (ex nunc) felszámolása a másik lehetőség.

A szerződés érvényessé nyilvánítása egyenrangú lehetőség az eredeti állapot helyreállításával. Ha mindkettő alkalmazható, akkor a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érvénytelenség melyik jogkövetkezményét alkalmazza (1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 5. pontja, BDT 2007.5.73). Annak mérlegelésénél, hogy a bíróság mely jogkövetkezményt választja, jelentősége van annak, hogy a felek a szerződést milyen mértékben teljesítették, a teljesítést követően mi lett a szolgáltatások sorsa, a szerződés folytán milyen változások következtek be a felek helyzetében, nem utolsósorban a felek perbeli perbeli nyilatkozatainak. A mérlegelés során a bíróság nincs kötve a felek kereseti, illetőleg vizontkereseti kérelméhez, hanem azoktól eltérő érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazása mellett is dönthet azzal, hogy nem alkalmazhat olyan jogkövetkezményt, amely ellen valamennyi fél tiltakozik.

Az elsőfokú bíróság az érvénytelenség lehetséges következményei közül az eredeti állapot helyreállítását alkalmazta, amikor a gépjárművek kiadására kötelezte III. rendű alperest. Az érvénytelenség ezen következményének alkalmazását indokolja az is, hogy a III. rendű alperes jogi helyzete és fizetőképessége kérdéses, mert egyetlen tagját 2014. június 24. napján törölték. Ezen túl figyelembe kell venni azt a III. rendű alperesi előadást is, hogy a gépjárművek tulajdoni, birtoklási viszonyai sem tisztázottak. Ezért amennyiben a gépjárművek kiadására vonatkozó ítéletben írt kötelezettségének III. rendű alperes nem tesz eleget és az a végrehajtási eljárásban sem vezet eredményre, akkor a Vht. 179. § (3) bekezdése alapján az ítélet rendelkező részében megjelölt értékre folyik tovább a végrehajtási eljárás.

Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

Az eredménytelenül fellebbező III. rendű alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró és fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére is, amely a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján megállapított összegben.

S z e g e d , 2016. január hó 7. napján

Dr. Kemenes István s.k.
a tanács elnöke

. Béri András s.k.
előadó bíró

. Dobler László s.k.
tábla bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő